

การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
Management of Community Enterprise Development in Local Spirit,
Prachuap Khiri Khan Province
ศิริพัฒน์ ปลั่งกลาง
Siripat Plangklang
นักวิชาการอิสระ
Independent Academic
E-mail: siripat.pla@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อประเมินการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน (2) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้านกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน และ (3) เพื่อพยากรณ์การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย และชุมชน จำนวน 300 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สถิติวิเคราะห์ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์เพียร์สัน และ สมการถดถอยเชิงพหุ ผลการศึกษาพบว่า (1) ด้านการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก (2) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้านกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง และ (3) ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน สามารถพยากรณ์การจัดการการผลิตและจัดจำหน่ายสุราพื้นบ้านของวิสาหกิจชุมชน เกินร้อยละ 84.8 ประกอบด้วย การจัดการด้านราคา การจัดการวางแผน การพัฒนาผลผลิต การจัดการองค์การ และการส่งเสริมการขาย

คำสำคัญ: การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน การผลิตและจำหน่ายสุราพื้นบ้าน สุราพื้นบ้าน

Abstract

The purposes of this study were (1) to evaluate the management of community enterprise development in local spirit. (2) To explain correlations between management of community enterprise development in Local spirit, and with factors affecting the management of the development of local spirit community enterprises. (3) to forecast Management of community enterprise development in local spirit.

This was quantitative research 300 residents of Manufacturers, distributors and communities were sample. Questionaries were data collection tools. Analytical statistics were percentages standard deviation mean Pearson correlation coefficient and Multiple Regression. Major findings revealed that (1) managerial development of community enterprise; Local spirit Prachuap Khiri Khan Province was high level, (2) correlations between Affecting factors with managerial development of community enterprise; Local spirit was significant positive, and (3) Affecting

factors could forecast managerial development of community enterprise; Local spirit 84.8 percent consist of pricing, planning, product development, organization, and promotion.

Keywords: Community Enterprise Development; Production and Distribution of Local Spirit; Local Spirit

บทนำ

รัฐบาลได้ให้ความสนใจในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนเห็นได้จากพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2562) เป็นกฎหมายที่มีความสำคัญต่อการส่งเสริมระบบเศรษฐกิจของชุมชน ซึ่งเป็นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ตามแนวคิดพื้นฐานการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เป็นอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความรู้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างรายได้ก่อให้เกิดระบบเศรษฐกิจชุมชนอย่างเข้มแข็ง ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงวิสาหกิจชุมชนจึงมีแนวคิดแบบปรัชญาการพึ่งพาตนเองที่ตระหนักถึงความพอเพียงโดยมีเป้าหมายหลักคือ การพึ่งพาตนเองและมีกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจที่สำคัญ (ศยามล บรรจง, 2565, หน้า 1) เนื่องจากวิสาหกิจชุมชนมีหลากหลายแล้วแต่ภูมิปัญญาของชุมชนในท้องถิ่น โดยเฉพาะทางด้านอาหารและเครื่องดื่มที่คนพื้นบ้านค้นพบวิธีการผลิตเพื่อบริโภคและบางครั้งอาจมีการจัดจำหน่ายที่อยู่ในแวดวงของผู้ที่คุ้นเคยเท่านั้น

อนึ่งการผลิตสินค้าจากวิสาหกิจชุมชนอาจไม่ถูกสุขลักษณะ อาทิเช่น การผลิตสุร่าพื้นบ้านในรูปแบบสุร่ากลั่นและสุร่าหมัก รัฐบาลในสมัยก่อนจึงกำหนดให้การผลิตสุร่าจากวิสาหกิจชุมชนเป็นสุร่าที่กฎหมายไม่รองรับ หรือกล่าวอย่างชาวบ้านว่า เป็นสุร่าเถื่อน แม้ว่าจะเป็นผลิตผลนอกกฎหมายแต่ยังคงมีการผลิตและลักลอบบริโภครวมถึงจัดจำหน่ายในปริมาณที่สูง ทำให้รัฐขาดรายได้จากการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต และการจัดการกำกับดูแลทางสาธารณสุขกระแสเรียกร้องให้มีการแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับสุร่าเริ่มรุนแรงขึ้นในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา เพื่อให้ผู้ผลิตสุร่าชุมชนสามารถผลิตและจำหน่ายได้ง่ายขึ้น จึงมีการเรียกร้องจากภาคประชาสังคม ให้มีการลดข้อจำกัดของการผลิตสุร่าชุมชนเพื่อไม่ให้กลุ่มทุนขนาดใหญ่มีการผูกขาดมากเกินไป เมื่อพรรคก้าวไกล ได้กำหนดนโยบายที่มีการผลักดันการแก้ไขกฎหมายสุร่า ผ่าน “ร่าง พ.ร.บ. สุร่าก้าวหน้า” ซึ่งแม้ว่าสภาผู้แทนราษฎรได้รับลงมติในช่วงเดือนมิถุนายน 2565 แล้ว แต่ยังคงไม่ผ่านพิจารณาในวาระต่อ ๆ มา “พ.ร.บ. สุร่าก้าวหน้า” ทำให้วงการการกลั่นสุร่าชุมชนเริ่มมีความหวังมากขึ้น” จากข้อมูลสถิติการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ย้อนหลังของคนไทย พบว่า คนไทยบริโภคสุร่ากลั่นมากที่สุด โดยในปี 2560 มีการดื่มเฉลี่ย 44.9 กรัมต่อปีและอยู่ในระดับคงที่ คือ 4.0, 4.8, 5.7 และ 5.0 กรัมต่อหัวประชากร จนถึงปี 2564 รองลงมาคือ เบียร์ ซึ่งมีแนวโน้มที่ลดลงและมีระดับคงที่ อยู่ที่ 2.3, 1.8, 1.9, 1.9 และ 1.9 กรัมต่อหัวประชากรตั้งแต่ปี 2560-2564 ตามลำดับ นอกจากนี้ ในปี 2564 พบว่ามี “นักดื่มหน้าใหม่” เพิ่มขึ้นมาอีกเท่าตัว โดยเพิ่มจากร้อยละ 3 เป็นร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับปี 2560 จากการสำรวจพบว่าคนไทยมีอัตรา การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อหัวเป็นอันดับต้น ๆ ในภูมิภาคเอเชีย

จากแนวโน้มดังกล่าว คาดว่าถ้า พ.ร.บ. สุร่าก้าวหน้า จะส่งผลให้มีนักดื่มเพิ่มมากขึ้น อัตราการบริโภคแอลกอฮอล์ของคนไทยจะเพิ่มขึ้น เศรษฐกิจภาคชุมชนจะมีอัตราการขยายตัวมากขึ้นและขยายไปจนถึงตลาดต่างประเทศได้ แม้จะเป็นผลดีต่อประเทศด้านเศรษฐกิจและลดการผูกขาดของนายทุนได้ แอลกอฮอล์เป็นสาเหตุต้น ๆ ที่ทำให้คนไทยเสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนน จากข้อมูลพบว่า ระหว่างปี 2550-2564 คนไทยมีพฤติกรรมดื่มประจำถึงร้อยละ 44 กว่า 1 ใน 3 หรือร้อยละ 36 ดื่มหนัก และพฤติกรรมดื่มแล้วขับสูงถึงร้อยละ

ละ 31 การทำให้มีผลผลิตที่เกี่ยวข้องกับสุราไม่ว่าในด้านปริมาณการจัดจำหน่ายหรือปริมาณการผลิตมีผล โดยตรงต่อปัญหาสุขภาพและปัญหาอุบัติเหตุและอาชญากรรมอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ผู้วิจัยประสงค์จะศึกษา การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านการผลิตสุราร้าน ว่าจะต้องมีการจัดการอย่างไรจึงจะเหมาะสม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราร้าน
2. เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราร้านกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราร้าน
3. เพื่อพยากรณ์การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราร้าน

สมมติฐานการวิจัย

1. การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราร้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราร้านไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราร้าน
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราร้านสามารถพยากรณ์การจัดการการพัฒนา วิสาหกิจชุมชนด้านสุราร้านได้ไม่เกินร้อยละสามสิบ

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราร้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการทบทวนวรรณกรรมจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ทฤษฎีว่าด้วย ประสิทธิภาพขององค์การ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสุราร้าน และการจัดการด้านการตลาด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราร้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำหรับกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้สังเคราะห์กรอบแนวคิดการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราร้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนด้านสุราร้าน ได้แก่

แนวคิดและทฤษฎีการจัดการ

ทฤษฎีการจัดการสมัยใหม่ POLC POLC (Allen, 1958) เป็นทฤษฎีการจัดการที่สร้างประสิทธิภาพให้กับองค์กรใใจใน กระบวนการตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์กร การนำ และการควบคุม POLC เป็นการ ให้ความสำคัญกับการนำซึ่งนี่ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการ การทำงานให้มีประสิทธิภาพ ข้อดีของ POLC ก็คือการสร้างมาตรฐานในทุกรายละเอียดเน้นปฏิบัติตามมาตรฐานที่วางไว้อย่างเคร่งครัดทำให้องค์กรมี ผลการประเมินที่ชัดเจนสามารถวัดประสิทธิภาพของการทำงานได้ดีได้แก่ 1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดกิจกรรมตลอดจนภารกิจต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติเอาไว้ในแต่ละช่วงเวลา เพื่อให้เป็นแนวทาง ตลอดจนทิศทางในการปฏิบัติงานการวางแผนควรต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์และขั้นตอนที่จะทำให้บรรลุผล ตามที่ต้องการ 2. การจัดการองค์กร (Organizing) หมายถึง การกำหนดโครงสร้าง ตำแหน่ง กำหนดบทบาท หน้าที่ ตลอดจนการทำงานของทุกภาคส่วนให้สอดคล้อง ราบรื่น และไม่ทับซ้อนกัน การจัดการองค์กรยังรวมไป ถึงการจัดระเบียบในการทำงานที่จะทำให้การทำงานไม่สะดุด จัดสรรคนให้เหมาะสมกับงาน จัดการงานให้เป็น ระบบ ระเบียบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากที่สุด 3. การนำ

(Leading) หมายถึง เป็นการชักนำ บุคลากรให้ปฏิบัติงาน โดยการจูงใจให้ปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งผู้บริหารจะต้องใช้หลักการจูงใจที่ดีและ ขณะเดียวกันต้องมีการสั่งการที่เหมาะสมซึ่งหมายถึงการกระตุ้น จูงใจให้ใช้ความพยายามในการบรรลุเป้าหมาย นั้น ๆ 4. การควบคุม (Controlling) หมายถึง การดูแลบุคลากร ตลอดจนการทำงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตาม แผนงานที่วางไว้ ตลอดจนการติดตามประเมินผลว่าการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามที่วางไว้หรือไม่ บรรลุ วัตถุประสงค์หรือเปล่า มีความสำเร็จมากน้อยเพียงไร และยังหมายถึงการจัดการกับปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลกระทบกับการทำงานน้อยที่สุดอีกด้วย

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล

1) ความหมายของประสิทธิผล

ประสิทธิผลขององค์การหมายถึงระดับการจัดการที่ องค์การบรรลุเป้าประสงค์ระยะสั้นและระยะยาว ทั้งในเชิงผลลัพธ์และกระบวนการ การเลือกตัวแปรหรือเรื่องที่น่าสนใจในการประเมินผลสะท้อน ค่านิยมของกลุ่มยุทธศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการอยู่รอดขององค์การสะท้อนความสนใจของผู้ประเมิน และระยะเวลาที่องค์การได้รับการจัดตั้งขึ้นมา สามารถทำให้เกิดการอยู่รอด และปรับตัวเพื่อ การดำรงสภาพและการเจริญเติบโตขององค์การรวมถึงการที่ผู้นำได้ใช้ความสามารถในการแยกแยะการบริหารและการใช้ทรัพยากรให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แสดงถึงความสามารถในการผลิตและความคุ้มค่าของการลงทุน หมายถึง การใช้ทรัพยากรในการดำเนินการใด ๆ ก็ตามโดยมีสิ่งมุ่งหวังถึงผลสำเร็จและผลสำเร็จที่ได้มา โดยการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุดและการดำเนินการเป็นไปอย่างประหยัด ไม่ว่าจะเป็ระยะเวลา ทรัพยากร แรงงาน รวมทั้งสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นผลสำเร็จและถูกต้องและให้ผลงานมีคุณภาพสูง เน้นผลสำเร็จของงานมีประโยชน์อย่างมีคุณค่ามากมายต่อธุรกิจ ต่ออุตสาหกรรมส่วนรวม ในทางราชการจะใช้ทั้งสองคำต่อเนื่องกันไปว่า ก่อให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กร หรืออีกนัยหนึ่ง คือ ผลสำเร็จของงานที่เป็นไปตามความมุ่งหวังที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย โดยไม่คำนึงถึงความประหยัดต้นทุน ทรัพยากร และเวลา เพียงมุ่งหวังให้งานสำเร็จ เกิดประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ หรือการทำให้ได้ผลดีมากกว่าน้อยเพียงใดเท่านั้น (Schein, 1980 p. 118, มนุญ สมุทรชีวะ, 2558 หน้า 9-10 และศุภกานต์ เจริญสุข, 2557 หน้า 11-12)

2) การวัดประสิทธิผลขององค์กร

ประสิทธิผล เป็นเรื่องของการกระทำใด ๆ ที่มีความมุ่งหมายจะได้รับผลอะไรสักอย่างให้เกิดขึ้น การกระทำหรือความพยายามจะมีประสิทธิผลสูงต่ำเพียงใด ขึ้นอยู่กับว่าผลที่ได้รับตรงนั้น ตรง ครบถ้วน ทั้งเชิง ปริมาณ และเชิงคุณภาพ และใช้พลังงานน้อยเพียงใด จึงสามารถสรุปได้ว่า ประสิทธิผลของ และส่วนประสมทางการตลาด ประกอบด้วย การกำหนดราคา การแสวงหาสถานที่จัดจำหน่าย การส่งเสริมการขาย และการพัฒนาผลผลิต (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2560, หน้า 80-83)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตลาด

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตลาด เป็นกระบวนการของการวางแผนการบริหารความคิด การตั้งราคา การส่งเสริมการขาย และการจัดจำหน่าย เกี่ยวกับสินค้าและบริการเพื่อ เกิดการแลกเปลี่ยนและตอบสนองความต้องการของบุคคล การตลาด คือ กระบวนการบริหารของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เพื่อให้ได้รับการตอบสนองความจำเป็นและความต้องการ จากการแลกเปลี่ยนส่วนประสมทางการตลาด คือ กลุ่มของเครื่องมือทางการตลาด ที่นำมาใช้ร่วมกัน และใช้อย่างสอดคล้องเพื่อบรรลุเป้าหมายทางการตลาด เพื่อเพิ่มมูลค่าให้สินค้า ผลิตภัณฑ์หรือบริการ ประกอบด้วย 4 ปัจจัยหลัก (4P) คือ ผลิตภัณฑ์ ราคาช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด

หลักการตลาด 4P เป็นแนวคิดพื้นฐานที่สำคัญในการวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาด ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ประการ ได้แก่ สินค้า ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการขาย โดยแต่ละองค์ประกอบมีความสำคัญในการสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าและเพิ่มโอกาสในการทำกำไรให้กับธุรกิจ

เมื่อรู้ถึงความหมาย คราวนี้ก็มาทำความเข้าใจในเรื่องของหลัก 4P Marketing ให้มากขึ้นกว่าเดิม P แต่ละตัวแท้จริงมีความหมายและหลักที่ดีในการทำธุรกิจอย่างไร

สินค้า (Product) ในบริบทของการตลาด สินค้าไม่เพียงแต่หมายถึงสินค้าที่จับต้องได้ แต่ยังรวมถึงบริการที่ผู้ขายนำเสนอให้กับผู้ซื้อเพื่อสร้างความพึงพอใจ โดยสินค้าแบ่งออกเป็นสองประเภทหลัก ได้แก่ สินค้าที่จับต้องได้ เช่น สินค้าอุปโภคบริโภค และสินค้าที่จับต้องไม่ได้ เช่น บริการประกันภัย นอกจากนี้ บริการยังแบ่งออกเป็นสองประเภท ได้แก่ บริการที่ผู้ซื้อมีส่วนร่วม เช่น การนวดสปา และบริการที่ไม่มีส่วนร่วม เช่น การขนส่งสินค้า การวางแผนธุรกิจจึงต้องเริ่มจากการทำความเข้าใจเกี่ยวกับสินค้าและกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้สามารถจัดกลุ่มสินค้าได้อย่างเหมาะสม

ราคา (Price) การกำหนดราคาเป็นขั้นตอนที่สำคัญไม่แพ้กัน เนื่องจากราคาเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการสร้างผลกำไรให้กับธุรกิจ การตั้งราคาอาจพิจารณาจากหลายปัจจัย เช่น ต้นทุนสินค้า ค่าแรง และค่าใช้จ่ายในการโฆษณา นอกจากนี้ การตั้งราคาอาจแบ่งออกเป็นหลายประเภท เช่น การตั้งราคาเดียว การตั้งราคาแตกต่างกันตามประเภทสินค้า และการตั้งราคาเชิงจิตวิทยา เพื่อดึงดูดความสนใจของลูกค้า

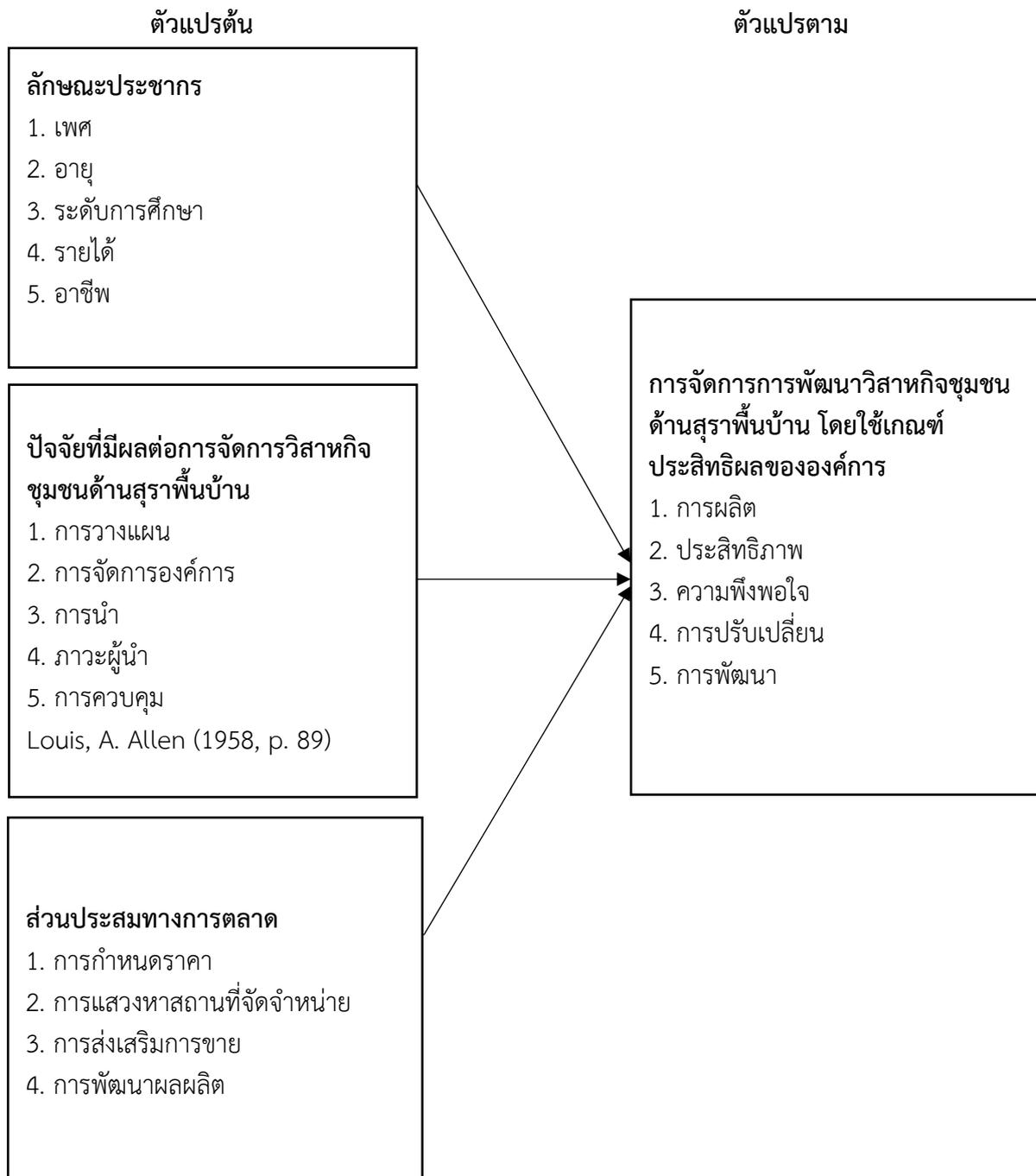
ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) ช่องทางการจัดจำหน่ายหมายถึงวิธีการนำเสนอสินค้าและบริการให้กับลูกค้า ซึ่งในยุคดิจิทัล ช่องทางออนไลน์มีบทบาทสำคัญ โดยสามารถแบ่งออกเป็นหลายช่องทาง เช่น การขายผ่านโซเชียลมีเดีย เว็บไซต์ และการขายในร้านค้าออนไลน์ การเลือกช่องทางที่เหมาะสมจะช่วยให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การส่งเสริมการขาย (Promotion) การส่งเสริมการขายคือกลยุทธ์ที่ใช้เพื่อดึงดูดความสนใจของลูกค้า โดยมีหลากหลายวิธี เช่น การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การลดราคา และการให้ทดลองใช้ผลิตภัณฑ์ การเลือกวิธีการส่งเสริมการขายจะขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจและความเหมาะสมในแต่ละช่วงเวลา

การวิเคราะห์และวางแผนตามหลักการตลาด 4P จะช่วยให้ธุรกิจสามารถเข้าใจตลาดได้ดีขึ้น และสามารถสร้างกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพในการแข่งขันในตลาดได้อย่างยั่งยืน

กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำหรับกรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้สังเคราะห์กรอบแนวคิดการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน ตามทฤษฎีของ Louis A. Allen (1958, p. 89) ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการองค์การ การนำ ภาวะผู้นำ และการควบคุม และส่วนประสมทางการตลาด ประกอบด้วย การกำหนดราคา การแสวงหาสถานที่จัดจำหน่าย การส่งเสริมการขาย และการพัฒนาผลผลิต (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2560, หน้า 80-83) และประสิทธิผลขององค์การ ตามทฤษฎีของ (Gibson and Other, 1982, p. 27) ประกอบด้วย การผลิต สุราคุณภาพ ประสิทธิภาพ มีมาตรฐานการผลิต ความพึงพอใจของผู้บริโภค การปรับเปลี่ยนรสชาติสุรา การพัฒนาคุณภาพสุราและการจัดจำหน่าย ดังภาพต่อไปนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย และชุมชนจำนวน 1,197 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน คำนวณได้จากตัวแทนตัวแทนของประชาชน ด้วยสูตรทาโร่ ยามาเน่ (Yamane) โดยใช้ค่าระดับความคลาดเคลื่อน 0.05

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะประชากรผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการจัดการ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการองค์การ การนำ ภาวะผู้นำ และการควบคุม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านส่วนประสมทางการตลาด ประกอบด้วย การกำหนดราคา การแสวงหาสถานที่จัดจำหน่าย การส่งเสริมการขาย และการพัฒนาผลผลิต

ตอนที่ 4 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย การผลิตสุรารักษาคุณภาพ ประสิทธิภาพ มีมาตรฐานการผลิต ความพึงพอใจของผู้บริโภค การปรับเปลี่ยนรสชาติสุรา การพัฒนาคุณภาพสุรา และการจัดจำหน่าย

ตอนที่ 2 ตอนที่ 3 และตอนที่ 4 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) แบบลิเคิร์ต (Likert ration scales) คือ

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลดังนี้

1. ทำการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง และทำการรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง
2. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบทั้งหมด นำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติเชิงอ้างอิง ประกอบด้วย สหสัมพันธ์เพียร์สัน และสมการถดถอยเชิงพหุ

ผลการศึกษาวิจัย

ในการนำเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ลักษณะประชากร

ผลการศึกษาพบว่า เพศ ประชาชนส่วนใหญ่เพศหญิง จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 57.3 และเพศชาย จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7 ตามลำดับ อายุ ประชาชนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-33 ปี จำนวน

76 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 อายุระหว่าง 42-49 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 อายุระหว่าง 34-41 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 อายุระหว่าง 18-25 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 และอายุ 50-60 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 ตามลำดับ ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปริญญาตรี จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 61.3 รองลงมามัธยมศึกษา จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 และปริญญาโท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1 ตามลำดับ รายได้ต่อเดือน กลุ่มรายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ 15,001 - 22,000 บาท จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 54.7 และ 8,000 - 15,000 บาท จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 และ 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 ตามลำดับ อาชีพ กลุ่มอาชีพค้าขาย จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ทำงานบริษัทเอกชน จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 20.7 เกษตรกร จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 และข้าราชการ จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.01 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.09 รองลงมาด้านการผลิต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.08 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.89

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านส่วนประสมทางการตลาด

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านส่วนประสมทางการตลาด พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านส่วนประสมทางการตลาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.11 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 รองลงมาด้านการกำหนดราคา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านพัฒนาผลผลิต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.11

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการจัดการ

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการจัดการ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80 รองลงมาด้านการจัดการองค์การ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการควบคุมและติดตามผล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.79

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน อยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบพบว่า การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.01 จึงปฏิเสธสมมติฐานศูนย์และยอมรับสมมติฐานแย้งว่า การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน มีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน

ผลการทดสอบพบว่า การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน เป็นเชิงบวกระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงปฏิเสธสมมติฐานศูนย์และยอมรับสมมติฐานแย้งว่า การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน สามารถพยากรณ์การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน ได้ไม่เกินร้อยละ 30

ผลการทดสอบพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการผลิตและจัดจำหน่ายสุราพื้นบ้านของวิสาหกิจชุมชน สามารถพยากรณ์การจัดการการผลิตและจัดจำหน่ายสุราพื้นบ้านของวิสาหกิจชุมชน เกินร้อยละสามสิบส่วนที่เหลือเป็นปัจจัยอื่น ๆ

สมการ ประกอบด้วย การจัดการพัฒนา (y) = 230 ค่าคงที่ + .283 การกำหนดราคา + .309 การวางแผน +.112 การพัฒนาผลผลิต + .129 การจัดการองค์การ + .108 การส่งเสริมการขาย

อภิปรายผล

ผลการศึกษาการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.01 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.09 รองลงมาด้านการผลิต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.08 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.89 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมยศ ปัญญา (2559, หน้า 73) ได้ทำการศึกษาเรื่อง วิสาหกิจชุมชนกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่า แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนที่ยั่งยืน ประกอบด้วย 8 ขั้นตอนดังนี้ 1) การประเมินทบทวนผลงานที่ผ่านมา เพื่อหาแนวทางแก้ไขหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น 2) การพัฒนาสินค้าและบริการอย่างสม่ำเสมอ 3) การควบคุมและรักษาคุณภาพมาตรฐาน 4) การผลิตต้องไม่กระทบต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อม อาชีพ และวิถีชีวิตของชุมชน 5) ความซื่อสัตย์ในการบริหารกองทุนความโปร่งใสและตรวจสอบได้ 6) การศึกษาดูงานเพิ่มเติม 7) การสร้างเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้ การผลิต และการตลาดภายในและภายนอกชุมชน และ 8) การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เป็นต้นแบบสำหรับการเรียนรู้ของสมาชิกและกลุ่มผู้สนใจ

2. จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านส่วนประสมทางการตลาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.11 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 รองลงมาด้านการกำหนดราคา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านพัฒนาผลผลิต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.11 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชกุล บัวเปลี่ยนสี ปริดาพร อารักษ์สมบูรณ์ นิชิชญา นราฐพนนท์ (2560, หน้า 43) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ตัวชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา คือ ด้านผู้นำ นอกจากนี้ ปัจจัยเอื้ออื่น ๆ ได้แก่ ปัจจัยที่ตั้ง การคมนาคม นโยบายภาครัฐ และปัจจัยเครือข่ายสำหรับปัจจัยขัดขวาง ปัจจัยภายใน ได้แก่ ปัจจัยผลิตภัณฑ์ การตลาด เงินทุน งบประมาณ

3. จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่

ด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80 รองลงมาด้านการจัดการองค์การ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการควบคุมและติดตามผล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.79 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณีฐนันท์ ศูนย์จันดา (2565, หน้า 117) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนสู่ความสำเร็จ กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติบ้านพุดอน ตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี พบว่า สภาพการบริหารจัดการ ประกอบด้วยด้านวัตถุดิบ กลุ่มมีการใช้ผลผลิตจากการเกษตรของท้องถิ่นตนเอง ด้านการผลิต กลุ่มมีการจัดตั้งศูนย์กลางการผลิต มีการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพ ด้านการขนส่ง กลุ่มได้ดำเนินการใช้การขนส่ง จากหน่วยงานภายนอกและจัดส่งด้วยกลุ่มเอง ด้านการตลาด มีการจำหน่ายทั้งปลีกและส่ง มีช่องทางการจำหน่ายทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ ส่วนด้านบริการ กลุ่มมีการสร้างกิจกรรมที่ส่งเสริมความพึงพอใจของลูกค้า

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า การจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.01 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.89 สำหรับการพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดการการพัฒนา ต้องเริ่มจากการพัฒนาการจัดการองค์การให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกโดยเฉพาะทางด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ถูกสุลักษณะและลดต้นทุนการผลิต และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการผลิตสุรา

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านส่วนประสมทางการตลาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.11 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านพัฒนาผลผลิต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.11 ควรพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค ทั้งด้านรสชาติและด้านบรรจุภัณฑ์ที่สร้างความประทับใจ

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสุราพื้นบ้าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การควบคุมและติดตามผล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.79 ควรมีการจัดการระบบควบคุมและติดตามผล ที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำมาพัฒนาองค์การและสนับสนุนการผลิต

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. นโยบายการผลิตสุราพื้นบ้านมีความยั่งยืนในตัวของนโยบายและมีผลกระทบในด้านบวกและด้านลบต่อคุณภาพชีวิต การกำหนดและการนำนโยบายไปปฏิบัติต้องชัดเจนและครอบคลุมผลกระทบในทุกด้าน

2. ภาครัฐต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในการทำให้หน่วยงานภาครัฐมีการกำหนดและนำนโยบายสุรากลั่นชุมชนไปปฏิบัติ

3. ภาครัฐต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในการทำให้ข้าราชการในหน่วยงานภาครัฐเพิ่มพูนความสามารถทางเทคโนโลยี และสมรรถนะการผลิตของผู้ประกอบการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. วิจัยในการกำหนดและนำนโยบายสุรากลั่นชุมชนไปปฏิบัติ

2. วิจัยความเป็นไปได้ในการยกระดับสุรากลั่นชุมชนให้เป็นมาตรฐานทางการผลิต การตลาด และการบริโภค

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐนันท์ ศุนย์จันดา. (กันยายน-ธันวาคม 2565). การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนสู่ความสำเร็จ กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติบ้านพุดอน ตำบลแก่งกระเจาน อำเภอแก่งกระเจาน จังหวัดเพชรบุรี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 12(3), หน้า 117-126.
- ณัฐพล บัวเปลี่ยนสี ปรีดาพร อารักษ์สมบุรณ์ นิชชีชญา นราฐปนนท์. (มกราคม-มิถุนายน 2560). การพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนจังหวัดฉะเชิงเทรา. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์, 1(1), หน้า 43-50.
- มัญญู สมุทรชีวะ 2558 ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนของเทศบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเขาสมิง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด สาขาการปกครองท้องถิ่นภาคนิพนธ์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี.
- ศยามล บรรยง. (2565). ปัญหากฎหมายการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน. การค้นคว้าอิสระปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนภูมิภาค). สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2560). การบริหารการตลาดยุคใหม่: (Marketing Management) ฉบับปรับปรุงใหม่. กรุงเทพฯ: Diamond In Business World.
- ศุภกานต์ เจริญสุข. (2557). ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูฝึกในศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 6 จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พระนครศรีอยุธยา.
- สมยศ ปัญญามาก. (มกราคม-มิถุนายน 2559). วิสาหกิจชุมชนกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน. วารสารบัณฑิตแสงโคมคำ, 1(1), หน้า 73-88.
- Gibson, J. H., John, M. I., & James H. D. (1982). Organization: Behavior Structure and Processes. 4th ed. Austin, Texas: Business Publication, Inc.
- Louis, A. Allen. (1958). Management and organization. New York: McGraw-Hill.
- Yamane Taro. (1973). Statistics An Introductory Analysis. 3rd ed. New York: Harper and Row.
- Schein, Edgar H. 1990. "Organization Culture". American Psychologist. 45 (February): 1 09- 1 1 9.